

**Raamwerk voor de verdere uitwerking van de
Integrale notitie mest- en ammoniakbeleid door
overheid en bedrijfsleven**

22 februari 1996

Botheek

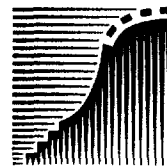
Botheek

sig : 81X385
bnr :
ex :
hb :
Inv : 1996400506

bouw, natuurbeheer
visserij

AAN:
De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

**landbouw, natuurbeheer
en visserij**

uw brief van

uw kenmerk

ons kenmerk

datum

DL.96762

22-02-1996

onderwerp

doorkiesnummer

bijlagen

IN Mest- en Ammoniakbeleid

070-3792647

Mede namens de minister van VROM kan ik u als volgt informeren.

Tijdens de behandeling van de Integrale Notitie mest- en ammoniakbeleid in de Tweede Kamer in december 1995 heeft de regering aangegeven begin 1996 een dialoog te starten met het landbouwbedrijfsleven om de uitwerking van het beleid te bespreken.

In de afgelopen weken is er met LTO-Nederland overleg gevoerd over een aantal punten die in het kader van de nadere vormgeving van het beleid van grote betekenis zijn. Op 21 februari hebben mijn collega van VROM en ik met de voorzitter van LTO-Nederland gesproken over een raamwerk voor de verdere uitwerking van de Integrale Notitie door de overheid en het bedrijfsleven. Dit raamwerk vormt voor de minister van VROM en mij het kader voor de verdere uitwerking, waarbij het door de Tweede Kamer vastgestelde beleid het uitgangspunt is.

Het raamwerk treft u bijgaand aan.

**DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER
EN VISSERIJ,**

J.J. van Aartsen.

Ministerie van Landbouw,
Natuurbeheer en Visserij
Directie Landbouw
Bezuidenhoutseweg 73
Postadres:
Postbus 20401
2500 EK 's-Gravenhage
Telefoon: 070 - 379 39 11
Telegramadres: Landvis
Telex: 32040 Lavinl

Raamwerk voor de verdere uitwerking van de IN door overheid en bedrijfsleven

0. Kader

Centraal bij de verdere uitwerking staat het belang dat overheid en bedrijfsleven hechten aan een sterke en duurzame agrarische sector in Nederland.

Bij de behandeling van de IN in de Tweede Kamer is door de regering toegezegd op korte termijn de dialoog met het landbouwbedrijfsleven op te pakken, teneinde de verdere uitwerking van de IN gezamenlijk ter hand te kunnen nemen.

Dit raamwerk vormt het kader voor die verdere uitwerking, waarbij het door de Tweede Kamer vastgestelde beleid het uitgangspunt is.

1. Tussentijdse evaluatie in 2000 gericht op :

- de verliesnormen na 2000 bij een Goede LandbouwPraktijk; daarbij alle beschikbare informatie betrekken, waaronder de resultaten van de 20 voorbeeldbedrijven per provincie
- de heffinghoogten na 2000
- beleid inzake de omvang van de mestproductierechten (herstructurering en afroming); daarbij mineralenproductie en oplossingsrichtingen betrekken.

Toelichting

In de IN zijn de doelstellingen van het mest- en ammoniakbeleid voor de periode tot 2008/2010 uitgewerkt in te nemen maatregelen. Het pakket maatregelen is gebaseerd op de huidige inzichten. In 2000 wordt een tussentijdse evaluatie uitgevoerd naar de effectiviteit en de technisch-economische en sociale haalbaarheid van het complete maatregelenpakket (incl. normen, heffinghoogtes, herstructurering, opkopen en afromen) gericht op de periode na 2000 in relatie tot de na te streven milieudoelstellingen. De evaluatie heeft eveneens betrekking op de ontwikkeling van de mineralenproductie en de voortgang in de oplossingsrichtingen. Bij de evaluatie wordt gebruik gemaakt van alle beschikbare informatie vanuit het onderzoek, de voorbeeldbedrijven, het (nog op te zetten) IN-monitoringprogramma en de resultaten van MINAS over 1998 en 1999. De evaluatie zal bij gewijzigde inzichten leiden tot een aanpassing van het pakket maatregelen, waarbij de in de IN aangegeven vermindering van de mineralenverliezen en daarmee de milieudoelen waarop de IN is gebaseerd uitgangspunt blijven.

2. Uitwerken 20 voorbeeldbedrijven per provincie

- de resultaten worden betrokken bij de tussentijdse evaluatie in 2000
- initiatief door LTO-Nederland, medeverantwoordelijkheid overheid; start in 1996
- demo- karakter, representatieve bedrijven met lichte begeleiding
- kosten ca. 2,5 mln. per jaar; financiering overheid/bedrijfsleven

Toelichting

LTO-Nederland neemt het initiatief om via het op te zetten project 'Praktijkcijfers' invulling te geven aan de uitwerking van de voorbeeldbedrijven. De start van het project is in 1996 en loopt tot en met 1999. LNV en VROM nemen deel aan het project en zijn medeverantwoordelijk voor de uitwerking en daarmee voor de aanwijzing van de bedrijven.

Gestreefd wordt naar betrokkenheid van andere maatschappelijke factoren (provincies, milieu-organisaties en waterkwaliteitsbeheerders).

Doel van het project is aan te tonen welke minimale mineralenverliezen te realiseren zijn op praktijkbedrijven door het toepassen van een Goede Landbouw Praktijk (bijhouden mineralenboekhouding, opvolgen voer- en bemestingsadviezen). De deelnemende bedrijven zijn representatief voor de verschillende dierlijke en plantaardige sectoren, veebezettingen, teeltplannen, grondsoorten en ondernemerschap. De bedrijven krijgen een 'lichte' begeleiding. Het project heeft een duidelijk demo-karakter.

De kosten van het project worden geraamd op 2,5 mln. gulden per jaar. De kosten bestaan uit projectorganisatie, kosten voor analyses van mest, voer en grond en kosten voor communicatie. Financiering door LNV/VROM en bedrijfsleven op 50/50-basis. Streven naar benutting EU-demogelden.

De resultaten van de voorbeeldbedrijven worden benut in het kader van de tussentijdse evaluatie in 2000.

3. Invulling fosfaatheffing

- in 1998 en 1999 is de lage heffing f 2,50 per kg fosfaat in het traject 40-50 kg
- compensatie extra mineralenverliezen (3 mln. kg fosfaat) via veevoerspoor

Toelichting

Het is gewenst de introductie van het heffingsysteem in MINAS soepel te laten verlopen en de veehouders aan de nieuwe systematiek te laten wennen. Daarom wordt de lage fosfaatheffing in 1998 en 1999 ingevuld op het nivo van f 2,50 per kg fosfaat in het traject van 40 tot 50 kg. De heffing op overschrijding van de verliesnorm boven 50 kg bedraagt f 20,- per kg.

De heffing van f 2,50 is minder sturend dan de voorgenomen heffing van f 5,-. Dit kan leiden tot een extra belasting voor het milieu van maximaal 3 mln. kg fosfaat. Dit wordt gecompenseerd via het veevoerspoor in de varkenshouderij.

4. Compensatie afzien van 50 %-korting

- compensatie extra mineralenverliezen (3 mln. kg fosfaat) via veevoerspoor

Toelichting

In het debat inzake de IN in de Tweede Kamer heeft de Minister van LNV aangegeven met het bedrijfsleven in overleg te treden teneinde een compensatie te vinden voor het afzien van het voornemen om 50 % te korten op de mestproduktierechten bij overdracht én ter plekke voortzetten van het bedrijf. De compensatie moet een omvang hebben van 3 mln. kg fosfaat. Deze compensatie geschiedt via het veevoerspoor in de varkenshouderij.

5. Garanties veevoerspoor varkenshouderij

- LTO-Nederland garandeert een afname van de fosfaatproductie in de varkenshouderij met 6 mln. kg fosfaat in 1999 ten opzichte van de IN
- dit betekent een verlaging van de gemiddelde fosfaatuitscheiding per dier tot een nivo van 4,4 kg fosfaat/vleesvarken en 14,9 kg fosfaat/fokzeug
- LTO-Nederland, de veevoerindustrie en LNV/VROM sluiten hiertoe een convenant af met daarin maatregelen die, zo mogelijk, gericht zijn op een individuele sturing van bedrijven (bv. via de mineralenaangifte) om fosforarm voer te kopen. Wanneer het onverhoopt niet lukt hiermee de gewenste fosfaatreductie te realiseren is de sanctie een , zo mogelijk, individuele en anders generieke korting van maximaal 6 mln. kg fosfaat op de mestproduktierechten van varkens.

Toelichting

LTO-Nederland is van mening dat de mineralenproductie in de varkenshouderij via veevoerinspanningen sneller kan worden verlaagd dan volgens de berekeningen waar in de IN van uit is gegaan. LTO-Nederland garandeert in 1999 een afname van 6 mln. kg fosfaat ten opzichte van de IN. De gemiddelde uitscheiding per vleesvarken zal in 1999 max. 4,4 kg fosfaat bedragen en per fokzeug max. 14,9 kg fosfaat.

LTO-Nederland, de veevoerindustrie en LNV/VROM sluiten een convenant af, waarin de extra veevoerinspanning als compensatie wordt beschouwd voor de invulling van de fosfaatheffing tussen 40 en 50 kg (punt 3) en het afzien van de 50 %-korting (punt 4). De veehouders zullen individueel (bv. via de mineralenaangifte) gestimuleerd worden fosforarm voer te gebruiken. LTO-Nederland accepteert een sanctie in de vorm van een, zo mogelijk, individuele en anders generieke korting van de niet-grondgebonden mestproduktierechten varkens met een maximum van 6 mln. kg fosfaat. De verlaging van het fosfaatgehalte in de mest kan leiden tot een aanpassing van de fosfaat-/stikstofverhouding in de mest. Bij de tussentijdse evaluatie in 2000 zal dit worden meegenomen. Indien dit leidt tot een ongewenste extra nitraatbelasting zullen maatregelen genomen worden en kan dit bijvoorbeeld leiden tot een verlaging van de aanvoernorm.

6. Ammoniak

- in de evaluatie in 1996 van de Interimwet ammoniak en veehouderij zal geanalyseerd worden in hoeverre de wet aan de gestelde doelen (legalisatie en bedrijfsontwikkeling gekoppeld aan milieuwinst) voldoet. Bij regionale verschillen daarin, zullen in 1997 regionaal verschillende oplossingen worden ingevoerd, zoals wijzigingen in de uitvoeringsregeling en het buiten werking stellen van de wet (bijvoorbeeld buiten de concentratiegebieden) met daarbij zonodig vervanging door beleid dat de doelen wel realiseert

- gezien het feit dat de Amvb-huisvesting pas na buiten werkingstelling van de Interimwet van kracht kan worden en er momenteel nog geen geschikte emissie-arme stal beschikbaar is voor de rundveehouderij, zal voor deze sector het huidige stimuleringsbeleid voor vrijwillige stalaanpassingen (groen label) tot 2000 het enige inzetbare instrument voor het rijk zijn.

Toelichting

De Interimwet Ammoniak en Veehouderij (IAV) is in 1994 van kracht geworden. De aanleiding voor de wet kwam voort uit problemen in de concentratiegebieden en legalisatieproblemen. LTO-Nederland vindt dat de toepassing van de wet in de niet-concentratiegebieden in een aantal gevallen niet aansluit bij de bedoeling van de wet. In 1996 wordt de IAV geëvalueerd. Daarin zal geanalyseerd worden in hoeverre de wet aan de gestelde doelen (legalisatie en bedrijfsontwikkeling gekoppeld aan milieuwinst) voldoet. Bij regionale verschillen daarin, zullen in 1997 regionaal verschillende oplossingen worden ingevoerd, zoals wijzigingen in de uitvoeringsregeling en het buiten werking stellen van de wet (bijvoorbeeld buiten de concentratiegebieden) met daarbij zonodig vervanging door beleid dat de doelen wel realiseert

In de Integrale Notitie is aangegeven dat per 1-1-1998 de Amvb-Huisvesting van kracht wordt. Via deze AMvB worden - op basis van het ALARA-principe - eisen gesteld aan de ammoniakemissie uit stallen. De ontwikkeling van haalbare en betaalbare emissie-arme stalsystemen in de rundveehouderij verloopt moeizaam. Een doorbraak op korte termijn wordt niet verwacht.

Gezien het feit dat de Amvb-huisvesting pas na buiten werkingstelling van de Interimwet van kracht kan worden en er momenteel nog geen geschikte emissie-arme stal beschikbaar is voor de rundveehouderij, zal voor deze sector het huidige stimuleringsbeleid voor vrijwillige stalaanpassingen (groen label) tot 2000 het enige inzetbare instrument voor het rijk zijn.

7. Stimuleren vrijwillige mineralenboekhouding

- de zuivelsector spant zich in om de mineralenverliezen op veehouderijbedrijven die niet onder MINAS vallen maximaal terug te dringen. Onderzocht zal worden of LTO-Nederland, LNV/VROM en de zuivelsector hiertoe een afspraak kunnen maken
- de sector spant zich in om in de plantaardige sectoren de mineralenverliezen maximaal terug te dringen; de afzetorganisaties zal gevraagd worden hierin initiatief te nemen.

Toelichting

Per 1-1-1998 vallen de meest intensieve veehouderijbedrijven onder MINAS. Deze grens zal in de periode na 1998 worden verlaagd.

Het is van belang om de mineralenverliezen op bedrijven die niet onder MINAS vallen terug te dringen. Voor bedrijven met een lage veebezetting gaat het verlagen van de mineralenverliezen veelal gepaard met bedrijfseconomische voordelen. Een vrijwillige mineralenboekhouding werkt in het voordeel van de boer en van het milieu. Het is gewenst het gebruik van de vrijwillige mineralenboekhouding te stimuleren, vanwege de grote milieuvoordelen ten opzichte van de extra (administratieve) lasten voor de sektor.

Op termijn is te verwachten dat het aantonen van een 'schone' produktie een rol gaat spelen bij de afzet van de produkten. Daarom is het gewenst de afzetorganisaties een rol te laten spelen bij de stimulering van een vrijwillige mineralenboekhouding.

Het is gewenst om in elk geval in de melkveehouderij binnen enkele jaren op dit gebied stappen vooruit te zetten.

Onderzocht zal worden of LTO-Nederland, LNV/VROM en de zuivelsector hiertoe een afspraak kunnen maken.

Ook de plantaardige sectoren spannen zich in om de mineralenemissies terug te dringen. De afzetorganisaties zal gevraagd worden hiertoe het initiatief te nemen.

8. Overschotheffing

- in 2000 verplichte accountantsverklaring bij MINAS en vervallen overschotheffing;
- in 1998 en 1999 stimuleren vrijwillige accountantsverklaring via reductie op overschotheffing; de overschotheffing (en de reductie) wordt zodanig ingevuld dat dit voor de overheid budgettair neutraal uitpakt
- invoeren profijtbeginself bij overdracht van mestproduktierechten bij Buro Heffingen en onderbrengen van de taken van de SLM, voortvloeiend uit de regelgeving, bij Buro Heffingen
- benodigde compensatie lagere inkomsten overheid vanaf 2000 binnen de kaders van de IN.

Toelichting

In 1998 wordt MINAS ingevoerd. Het is voor bedrijfsleven en overheid van groot belang dat er een goede controle en handhaving plaatsvindt, waarbij de controle zoveel mogelijk gekoppeld aan de bedrijfsvoering geschiedt. De invoering van de accountantsverklaring biedt hiertoe veel perspectief en sluit aan bij de introductie van de milieu-accountancy. Op dit moment is duidelijk dat de invoering van een accountantsverklaring een versterking van de handhaving oplevert en tot kostenbesparing in het overheidstraject zal leiden. Hoe groot de voordelen en de besparingen zijn valt op dit moment moeilijk te kwantificeren. Daarom wordt een traject ingezet, waarbij vanaf 1998 gestimuleerd wordt vrijwillig een accountantsverklaring te overleggen. De stimulans krijgt gestalte via een reductie op de overschotheffing. In 2000 wordt de accountantsverklaring bij MINAS verplicht. Op dat moment komt de overschotheffing te vervallen.

Vanaf 1998 zal het Buro Heffingen voor de overdracht van mestproductierechten het profijtbeginsel gaan toepassen en worden de taken van de SLM, welke voortvloeien uit de regelgeving overgedragen naar Buro Heffingen. De resterende taken van de SLM en de taken van het CIOM worden in beginsel ondergebracht in een mestafzetbevorderende organisatie, welke opgezet en gefinancierd wordt door het bedrijfsleven.

De invoering van een vrijwillige accountantsverklaring en de daarmee samenhangende reductie op de overschotheffing wordt over de aangiftejaren 1998 en 1999 op een - voor de overheid - budgettair neutrale wijze vormgegeven door vaststelling van het tarief van de overschotheffing en de reductie ingeval een accountantsverklaring wordt overlegd.

Het wegvallen van de overschotheffing na 2000 wordt gecompenseerd binnen het financiële kader van de Integrale Notitie.